

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobce

D. A. K.

zastoupeného advokátem Mgr. et Mgr. Vitem Bavorem
se sídlem Novomlýnská 3, Praha 1,

proti

žalovanému

Magistrát hl. m. Prahy,

se sídlem Mariánské náměstí 2/2, Praha 1,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 2. 2018, č. j. MHMP 157740/2018,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Úřad městské části Praha 3, odbor výstavby (dále jen „stavební úřad“) vydal k žádosti Ing. R. D. rozhodnutí ze dne 29. 8. 2017, č. j. UMCP3 073785/2017, jehož předmětem je povolení stavby „Půdní nástavba dvou bytových jednotek, stavební úpravy 1. - 4. NP domu č. p. X, v katastrálním území X, + přístavba osobního výtahu“, na pozemku p. č. X v katastrálním území X (dále také jen jako „stavba“ nebo „nástavba“)
2. Stavba byla pravomocně umístěna rozhodnutím ze dne 17. 6. 2016, č. j. UMCP 3 062334/2016.
3. Právní předchůdkyně žalobce podala proti rozhodnutí o povolení stavby odvolání, o němž zamítavě rozhodl napadeným rozhodnutím žalovaný.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

4. Z obsahu podané žaloby se podává, že právní předchůdkyně žalobce byla vlastníkem pozemku parc.č. X a st. parc.č. X s domem č.p. X v kat. území Ž., a z tohoto důvodu účastníkem územního řízení ve věci „*Dům K. č.p. X – nástavba a přístavba, dispoziční úpravy na pozemku č. parc. X, k.ú. X, Y*“ (dále též jako „záměr“).
5. Pro srozumitelnost a přehlednost rozsudku bude Městský soud v Praze dále uvádět pouze žalobce, jako právního nástupce původní žalobkyně a to v souladu s usnesením ze dne 14. 1. 2019, č. j. 8A 55/2018-48.
6. V podané žalobě se žalobce vyjádřil k průběhu územního řízení, které předcházelo vydání naříkaného rozhodnutí stavebního úřadu a k průběhu stavebního řízení.
7. Jak uvedl, do okruhu účastníků územního řízení správní orgán prvního stupně zahrnul, kromě osob majících vlastnické právo k pozemkům přímo sousedícím s pozemkem parc. č. X v katastrálním území X a daným záměrem přímo dotčených, také vlastníky pozemku (resp. stavby) parc. č. X, ačkoli z povahy záměru, který byl předmětem územního řízení ani z dalších okolností nijak nevyplývalo přímé dotčení vlastnického práva vlastníků pozemku parc. č. X. Podle názoru žalobce správní orgán nepostupoval v souladu se zákonem, když rozšířil okruh účastníků územního řízení o vlastníky pozemků předmětným záměrem nedotčené, přičemž se jednalo o více než 50 osob.
8. V důsledku zahrnutí velkého počtu vlastníků pozemku parc. č. X do okruhu účastníků se řízení stalo tzv. řízením s velkým počtem účastníků ve smyslu ustanovení § 144 odst. 6 zákona č. 500/2004, správního řádu (dále jen „správní řád“) a správní orgán byl takto na základě ustanovení § 87 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) oprávněn doručovat účastníkům oznámení o zahájení řízení a další úkony veřejnou vyhláškou. Dne 17. 6. 2016 bylo v územním řízení vydáno rozhodnutí o umístění stavby, kterým se na pozemku parc. č. X umísťuje nástavba,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

přístavby výtahové šachty a balkónů stávajícího řadového domu ležícího při severním chodníku ulice K. poblíž křižovatky s ulicí T.

9. Jelikož bylo žalobci jako účastníku řízení doručováno formou veřejné vyhlášky, o zahájení územního řízení ani o následném vydání rozhodnutí o umístění stavby se nedozvěděl.
10. Vědomost o proběhlém územním řízení a jeho výsledku nabyt žalobce až z oznámení o zahájení navazujícího stavebního řízení.
11. Znemožnění obrany žalobce v územním řízení nastalo výhradně v důsledku sporného zahrnutí vlastníků pozemku parc. č. X mezi účastníky územního řízení.
12. Žalobci bylo zahájení stavebního řízení oznámeno dne 17. 5. 2017; dne 5. 6. 2017 podal námitky, v nichž namítl nezákonnost umělého navýšení účastníků územního řízení o vlastníky nedotčené na svých právech. Dále žalobce zpochybnil správnost studie denního osvětlení a proslunění vyhotovené Ing. K., který v této studii nezohlednil okna a místnosti v přízemí domu č.p. V vlastněného žalobcem. Žalobce namítl, že navrhovanou nástavbou dojde k podstatnému zhoršení osvětlenosti a proslunění bytů v nižších podlažích domu č.p. X. Nesouhlas s realizací stavebního záměru dále žalobce zdůvodnil tím, že dojde ke snížení kvality prostředí a pohody bydlení v okolních domech v důsledku zmenšení již tak nedostatečné odstupové vzdálenosti dvorních fasád domů č.p. X (realizovaná stavba) a X (ve vlastnictví žalobce). K tomu žalobce předložil správnímu orgánu prvního stupně vyjádření ke studiím Ing. K. z března 2016 (původní studie) a června 2017 (doplněná studie), vypracované Ing. Tomášem Maixnerem, soudním znalcem pro základní obor Elektrotechnika se specializací Světelná technika a obor Stavební odvětví – „různá se specializací Osvětlování“.
13. Přesto dne 29. 8. 2017 vydal stavební úřad rozhodnutí č. j. UMCP3 073785/2017, sp.zn. UMCP3 044890/2017 - stavební povolení pro *stavbu „Půdní nástavba dvou bytových jednotek, stavební úpravy 1. NP – 4. NP domu č.p. X, k.ú. X, Y“* (dále jen „stavební povolení“). Správní orgán prvního stupně ve stavebním povolení k námitkám žalobce ohledně nezákonnosti územního řízení pouze konstatoval, že okruh účastníků územního řízení byl stanoven dle ustanovení § 85 stavebního zákona, a že stanovení okruhu účastníků územního řízení a způsob, jakým jsou jim doručovány písemnosti v územním řízení, není předmětem řízení stavebního. Nepřihlédl také k dalším námitkám žalobce ohledně nedostatečných odstupových vzdáleností a v jejich důsledku způsobenému zhoršení osvětlenosti a proslunění, neboť ty mohly být uplatněny již v územním řízení. Rozhodnutí stavebního úřadu pak bylo potvrzeno napadeným rozhodnutím.
14. Žalobce v prvé žalobní námitce namítl **nezákonnost napadeného rozhodnutí a rozhodnutí jemu předcházejícímu z důvodu neplatného územního rozhodnutí.**
15. Stavební úřad i žalovaný svá rozhodnutí opřeli o tvrzení, že k námitkám žalobce ohledně nedostatečné odstupové vzdálenosti dvorních fasád domů č.p. X a č.p. X a zhoršení osvětlenosti a proslunění bytů v nižších podlažích domu č.p. X a pozemků parc. č. X a parc. č. X, nelze přihlížet, neboť mohly být uplatněny v územním řízení.
16. K tomu žalobce namítl, že v územním řízení byl správním orgánem prvního stupně uměle navýšen počet účastníků řízení o vlastníky bytů a pozemků na protější straně ulice, ve které je umístěn řešený záměr. Účastenství těchto vlastníků nemovitostí dosud nebylo žádným ze zainteresovaných správních orgánů přesvědčivě zdůvodněno, resp. nebylo zdůvodněno vůbec.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

17. Podle názoru žalobce nelze dovodit jakoukoli dotčenost vlastníků nemovitostí na pozemku parc. č. X uvedeným záměrem, jelikož tyto nemovitosti přímo nesousedí s pozemkem, na němž je záměr realizován a neexistuje, byť jen možnost, že by tito vlastníci byli realizací záměru dotčeni.
18. Doručování veřejnou vyhláškou v obdobných řízeních fakticky znamená vyřazení zainteresovaných účastníků řízení z jakékoli možnosti procesní obrany. Tento nedůvodný postup stavebního úřadu měl pro žalobce fatální důsledky v podobě významného zásahu do jeho práv.
19. Žalobce namítl, že tak byla nastolena zřejmá a absurdní nerovnováha mezi ochranou zájmů dvou skupin vlastníků. Neexistující zájmy vlastníků domů umístěných na protější straně ulice K. stavební úřad svým postupem chránil, naopak žalobce, který bude realizací daného stavebního záměru přímo negativně dotčen, stavební úřad z účasti zcela odstříhl.
20. Žalobce dále namítl, že stavební úřad ani žalovaný, se k žalobcem namítané vadě územního řízení nevyjádřili a tím zatížili vydaná rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.
21. **Ve druhé žalobní námitce žalobce vytýká oběma správním orgánům, že se nevypořádaly s námitkami žalobce ve vztahu ke zhoršení osvětlení a proslunění bytů v nižších podlažích domu č.p. X a tedy rozpor napadeného rozhodnutí s § 76 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“).**
22. Jak uvedl, stavební úřad se ve stavebním povolení dostatečně nevypořádal s námitkami žalobce, ve vztahu k předloženému vyjádření soudního znalce pro základní obor elektrotechnika se specializací Světelná technika a obor Stavební odvětví různá se specializací Osvětlování, Ing. Maixnera, kterým je zpochybňována správnost studií Ing. K., jež byly součástí projektové dokumentace, a tedy i podklady relevantními pro samotné stavební řízení. Stavební úřad pouze konstatoval, že předmětná stavba nebyla posuzována jako tzv. proluka. S dalšími argumenty uvedenými v tomto revizním posouzení se však nijak nevypořádává. Ačkoli tedy původní studie i její doplněné znění docházejí k chybným závěrům (a to nejen ve vztahu ke zmíněné problematice proluky ale i z dalších důvodů – v revizním posouzení bylo upozorněno na další chybné prvky) správní orgány tuto skutečnost při svém rozhodování nerefletovaly.
23. Žalobce uvedl, že odstupová vzdálenost domů mající přímý vliv na proslunění, je součástí projektové dokumentace, proti níž lze vznášet námitky ve stavebním řízení. V případě, že by mělo být přisvědčeno argumentační linii žalovaného o tom, že otázky proslunění (ač jsou součástí projektové dokumentace), by neměly být ve stavebním řízení řešeny, jeví se nelogické, proč byla vůbec do stavebního řízení doplňována další studie týkající se proslunění a proč byl žalobce s tímto doplněním vůbec seznamován ve stavebním povolení.
24. Žalobce dále citoval ze stavebního povolení, v němž je uvedeno, že pražské stavební předpisy řeší umísťování nástaveb a přístaveb včetně jejich vlivu na okolní stavby v rámci stávající zástavby odchýlným způsobem. Žalobce trval na tom, že při posuzování předmětného stavebního záměru nemělo být upřednostněno dodržení podmínek vyplývajících z platného územního rozhodnutí před aktuálně platnými pražskými stavebními předpisy, které jsou obecnou normou. Namítl rovněž, že žalovaný se k tomu nevyjádřil, s odkazem na zařazení této otázky do fáze územního rozhodování.

25. Žalobce rovněž nesouhlasil se závěrem žalovaného, že realizací stavebního záměru nedojde ke změně krajinného rázu.
26. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný označil žalobní námitky za nedůvodné a navrhl zamítnutí žaloby.
27. K námitce týkající se stanovení okruhu účastníků v řízení o umístění stavby a oznamování rozhodnutí jeho vyvěšením na úřední desce žalovaný odkázal na § 25 odst. 1 správního řádu a ust. § 144 odst. 1 a 6 správního řádu, a rovněž § 85 stavebního zákona, které výčtem určuje, kdo je účastníkem územního řízení, a kde je upraveno, že účastníky územního řízení jsou osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno.
28. Jak žalovaný uvedl, z uvedené úpravy je patrné, že se nejedná pouze o tzv. mezující pozemky a stavby na nich, ale i další sousední pozemky, které s ohledem na charakter navrhované stavby mohou být dotčeny, s ohledem na výšku a tvar navrhované stavby, odstupové vzdálenosti, kapacity napojení na veřejnou a dopravní a technickou infrastrukturu, zátěží imisemi při provádění stavby apod.
29. Žalovaný napadené rozhodnutí odůvodnil také zjištěním, že námitky, které směřovaly především do podmínek pro umístění navrhované stavby, byly uplatněny žalobcem v odvolání do rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 17. 6. 2016, č. j. UMCP3 062334/2016. Žalovaným bylo odvolání posouzeno jako opožděné rozhodnutím sp. zn. S MHMP 1086314/2017/STR ze dne 2. 11. 2017. Následně žalovaným byly námitky do územního řízení přezkoumány postupem dle ust. § 92 správního řádu. V přezkoumání pravomocného územního rozhodnutí sdělením ze dne 13. 11. 2017, č. j. MHMP 1733410/2017, žalovaný posoudil, že nebylo zjištěno porušení právních předpisů, které by odůvodňovalo zahájení přezkumného řízení ani pro použití mimořádných opravných prostředků, kterými bylo obnovení řízení nebo vydání nového rozhodnutí. Přezkoumání zákonnosti vydaného sdělení žalovaným žalobce neuplatnil.
30. K námitce, že žalobce po zahájení stavebního řízení se ohradil proti umělému navýšení účastníků územního řízení, což pro něho znamenalo zbavení možnosti uplatnění veškerých práv, a že upozornil na nedostatky ve studii denního osvětlení a proslunění, žalovaný odkázal na odůvodnění rozhodnutí stavebního úřadu na str. 4 a 5, kde na uvedené námitky do studie Ing. K. reaguje projektant vyjádřením k námitkám a stavebník doplněním nové studie oslunění zpracované Ing. K., tj. osobou, která má pro posouzení uvedených námitek odborné předpoklady. Stavební úřad vycházel v rozhodnutí ze skutečnosti, že Ing. K. novou studií reagoval na názor Ing. Maixnera, přestože nebyl tento názor, který žalobce v řízení uplatnil, podepsán ani jinak autorizován.
31. Žalovaný se zabýval předpokladem, zda rozhodnutí bylo žalobci doručeno, protože ověřil, že rozhodnutí, kterým byla stavba umístěna, bylo doručováno vyhláškou na úřední desce, což je zákonem předpokládaný způsob doručování rozhodnutí za stanovených podmínek. Žalovaný konstatoval, že doručování rozhodnutí způsobem, který zákon předpokládá, vyvrací názor žalobce, že byl zbaven možnosti uplatnění veškerých práv, resp. že při doručování veřejnou vyhláškou v obdobných řízeních fakticky znamená vyřazení zainteresovaných účastníků řízení z jakékoli možnosti procesní obrany, protože pokud by tomu tak bylo, tak by při doručování rozhodnutí veřejnou vyhláškou na úřední desce, přestože je to zákonem předpokládaný způsob doručování rozhodnutí, byly zbavovány

těchto práv i všechny další osoby, kterým by bylo rozhodnutí doručováno tímto způsobem.

32. Pokud žalobce spatřoval vadu řízení také v tom, že se žalovaný nevypořádal s uplatněnými námitkami v celém rozsahu, žalovaný odkázal na odůvodnění rozhodnutí stavebního úřadu, ze kterého je patrné, že ač stavební úřad konstatoval, že námitky uplatněné ve stavebním řízení směřovaly zejména proti umístění navrhované stavby a pokud měl žalobce příležitost je uplatnit v tomto řízení, tak se k nim nepřihlíží, provedl i ve stavebním řízení k odstupům od okolních budov, dennímu osvětlení a proslunění i ke skutečnostem na které upozornila neautorizovaná písemnost Ing. Tomáše Maixnera, své vyjádření a posouzení.
33. K námitce, že se žalobce domnívá, že při posuzování předmětného stavebního záměru nemělo být upřednostněno dodržení podmínek vyplývajících z platného (avšak dle názoru žalobce nezákonného) územního rozhodnutí před aktuálně platnými pražskými stavebními předpisy, které jsou obecnou normou, žalovaný okázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí stavebního úřadu na str. 10/14, ze kterého je zřejmé, že stavební úřad tuto otázku posuzoval nejen z pohledu zájmu žalobce, ale i zájmů stavebníka a potřeby chránit veřejné zájmy, kterých se dotčený záměr dotýkal. Posouzení žádosti o stavební povolení z pohledu jejího souladu s územním rozhodnutím ukládá stavebnímu úřadu ust. § 111 odst. 1 stavebního zákona.
34. S posouzením věci stavebním úřadem se žalovaný ztotožnil, když neshledal, že by žalobci bylo postupem stavebního úřadu znemožněno práva ke stavbě ve svém vlastnictví bránit a při přezkoumání opožděného odvolání do rozhodnutí, kterým byla stavba umístěna, nebyl shledán důvod pro použití mimořádných opravných prostředků z moci úřední.

III.

Posouzení žaloby

35. Městský soud v Praze (dále též jen jako „městský soud“, nebo jen „soud“) na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přezkoumal napadená rozhodnutí, včetně řízení, která jejich vydání předcházela. O podané žalobě přitom soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, protože s tímto postupem účastníci řízení souhlasili. Soud rovněž neshledal potřebu provádět dokazování nad rámec obsahu správního spisu, z něhož soud vychází. Při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
36. **Co se týče prvé stavební námitky – nezákonnosti napadeného rozhodnutí z důvodu neplatného územního rozhodnutí,** vyšel městský soud ze zjištění, vyplývajícího ze správního spisu.
37. Zahájení územního řízení stavební úřad podle § 87 odst. 2 stavebního zákona realizoval opatřením ze dne 12. 5. 2016. Účastníkům řízení uvedeným v § 85 odst. 1 a dotčeným orgánům bylo oznámení doručeno jednotlivě, účastníkům řízení ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) a bylo oznámení doručeno veřejnou vyhláškou. Účastníci byli poučeni o právu uvádět svá stanoviska a námitky ve lhůtě 15 dnů, svého práva nevyužili.
38. Při vymezení okruhu účastníků podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona stavební úřad vycházel z vymezení místa stavby a za účastníky řízení vzal osoby, jejichž vlastnické

nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám, anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno.

39. Rozhodnutí o umístění stavby s názvem „*Dům K. č.p. X – nástavba a přístavba, dispoziční úpravy na pozemku č. parc. X, k.ú. X, Y*“ vydal stavební úřad dne 17. 6. 2016 pod č. j. UMCP3 062334/2016, podle charakteristiky se jednalo o umístění plnohodnotné nástavby 4.NP s nástavbou střechy s podkrovím a přístavby výtahové šachty osobního výtahu. Navržená úprava dvorní fasády souvisí se zamýšlenou stavební úpravou stávajícího domu dosud užívaného jako ubytovna k navrácení k původnímu bytovému využití. Pokud jde o vzájemné odstupy staveb podle § 25 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využití území, konstatoval stavební úřad, že úprava se neuplatní, neboť nástavba je změnou stávajícího stavu.
40. Jak se dále z rozhodnutí podává, jako účastníci řízení, byli mimo jiné označeni vlastníci pozemků a všichni, kteří mají jiné věcné právo k pozemkům č. parc. X, X, X, X, X v k. ú. X.
41. Podle § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2017, *účastníky územního řízení dále jsou osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno.*
42. Klíčovým pojmem pro vymezení okruhu účastníků územního řízení podle tohoto ustanovení je pojem přímé dotčení.
43. Komentářová literatura [§ 85 Účastníci územního řízení. In: MALÝ, Stanislav. Stavební zákon: Komentář [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2021-4-29]. ASPI_ID KO183_2006CZ. Dostupné v Systému ASPI. ISSN: 2336-517X], k tomu uvádí: „*Přímým dotčením lze nepochybně rozumět především dotčení stíněním, hlukem, prachem, pachem, zápachem, kouřem, vibracemi, světlem apod., tj. různé imise (viz § 127 odst. 1 obč. zák.). Imisemi se obecně rozumí výkon vlastnického práva, kterým se neoprávněně zasahuje do cizího vlastnického nebo jiného práva nad míru přiměřenou poměrům (viz shora citované ustanovení obč. zák., podle kterého: „Vlastník věci se musí zdržet všeho, čím by nad míru přiměřenou obtěžoval jiného nebo čím by vážně ohrožoval výkon jeho práv... . Nesmí ... nad míru přiměřenou poměrům obtěžovat sousedy hlukem, prachem, popílkem, kouřem, plyny, parami, pachy, ... stíněním a vibracemi ...“).* Přímým dotčením sousedních (okolních) nemovitostí bude i jejich dotčení zvýšenou intenzitou dopravy (a jí bezprostředně způsobenou zvýšenou hlučností, prašností, pohybem osob atd.) v místě stavby vzhledem k jejímu účelu (např. velkosklad, který bude zásobován denně příjezdějícími a odjíždějícími kamiony pohybujícími se tak po dobu mnoha hodin denně v bezprostřední blízkosti okolních staveb a pozemků apod.). Naproti tomu není zcela zřejmé (není dosud všeobecná shoda), zda lze za přímé dotčení sousední nemovitosti považovat např. výrazné zhoršení nebo úplné odejmutí stávajícího výhledu ze sousedního pozemku nebo stavby nově umísťovanou stavbou nebo „*obtěžování souseda pohledem*“ (výhledem). Jde o námitku nepřiměřeného narušování soukromí, kdy na sousedním pozemku je již stavba pro bydlení, která má okna obytných místností orientována směrem k protilehlým stěnám rovněž s okny obytných místností nově umísťované stavby, byť by odstupové vzdálenosti staveb stanovené prováděcí vyhláškou ke stavebnímu zákonu byly dodrženy (k odstupovým vzdálenostem viz § 25 vyhl. OVÚ a analogicky čl. 4 a 8 vyhl. OTPP). Dalším příkladem přímého dotčení je například možnost stržení vody ve studni (snížení dosavadní vydatnosti zdroje vody) umístěné na sousedním pozemku navrhovanou stavbou, pokud by ovšem tato

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

možnost byla skutečně prokázána, např. hydrologickým posudkem apod. V takovém případě bude takto „postižený“ soused také účastníkem územního řízení.“

44. Městský soud ověřil z kopie katastrální mapy následující:

K dotčenému pozemku č. X přiléhá z levé strany pozemek parc. č. X a pozemek parc. č. X, kde bylo rozhodnutí doručeno do vlastních rukou podle § 85 odst. 2 písm. a) stavebního zákona zástavnímu věřiteli, jako osobě které k pozemku svědčí věcné právo.

Pozemek č. X je umístěn naproti pozemku č. X, mezi pozemky je dvůr, do nějž bude směřovat zamýšlená nástavba.

Pozemek č. X (ve vlastnictví žalobce) je umístěn naproti pozemku č. X přes dvůr a pozemek č. X (rovněž ve vlastnictví žalobce) sousedí s pozemkem č. X.

Pozemek parc. č. X je ulice K., na jejímž okraji dotčený pozemek leží.

Pozemek **parc. č. X** leží přes ulici, přímo naproti dotčeného pozemku č. X.

45. Ústavní soud v nálezu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 19/99, č. 96/2000 Sb., upřednostnil široké pojetí pojmu soused, kdy nemá být zákonem pevně uzavřen okruh „těch osob, které se účastnění domáhají s odkazem na vlastnická nebo jiná práva k sousedním pozemkům a stavbám na nich. Jakkoli lze tomuto záměru rozumět, nelze z pohledu Ústavního soudu pominout, že uzavřená legální definice, absolutně vylučující možnost pojmout za účastníky řízení i vlastníky jiných sousedních pozemků než pozemků majících společnou hranici s pozemkem, který je předmětem řízení (tedy i vlastníky pozemků ‚za potokem‘, ‚za cestou‘, ‚za zjevně bagatelním co do výměry vklíněným pozemkem ve vlastnictví jiné osoby‘), jejichž práva mohou být v řízeních dotčena, omezuje prostor pro správní uvážení správních orgánů tam, kde je zjevné, že i přes neexistenci společné hranice mohou být práva ‚nemezujícího‘ souseda dotčena.“ Dále Ústavní soud uvedl, že „si je vědom možných interpretačních problémů v tom směru ‚až kam‘ – do jaké šíře či vzdálenosti – mohou tzv. sousední pozemky, pokud nebude platit podmínka společné hranice, sáhat. Nezbyvá však než konstatovat, že posouzení této otázky bude vždy věcí individuálních případů (zřejmě s přihlédnutím k povaze zamýšlených staveb a z ní plynoucích možných nežádoucích dopadů), a to jak na úrovni rozhodovací praxe stavebních úřadů, tak na úrovni rozhodování o přezkoumávání těchto rozhodnutí v rámci správního soudnictví. Samotná náročnost takového posuzování nemůže však být dostatečným důvodem pro postup opačný, který by spočíval (a tak tomu de lege lata je) v koncipování legální definice, která nebude sice činit žádné interpretační problémy, nicméně její existence, jak již shora uvedeno, může zužovat prostor pro ochranu ústavně zaručených práv.“

46. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, čj. 7 As 17/2013-25, platí, že „vymezení okruhu účastníků územního řízení (§ 85 stavebního zákona z roku 2006) vyžaduje s ohledem na konkrétní okolnosti případu komplexní posouzení situace v území a zohlednění nejrůznějších vlivů, neboť v úvahu přichází u vlastníků sousedních staveb a pozemků dotčení nejrůznějšího druhu.“ V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud dále uvedl: „účastníkem řízení tedy bude soused pouze v případě, že jeho vlastnické nebo jiné věcné právo k pozemku nebo stavbě může být územním rozhodnutím přímo dotčeno, a to vzhledem k velikosti stavebního pozemku a umístění stavby na něm, odstupovým vzdálenostem, rozměrům stavby, účelu jejího užívání atd. Přímým dotčením lze nepochybně rozumět především dotčení stíněním, hlukem, prachem, pachem, zápachem, kouřem, vibracemi, světlem apod., tj. různými imisemi. Těmi se obecně rozumí výkon vlastnického práva, kterým se s ohledem na konkrétní okolnosti neoprávněně zasahuje do cizího vlastnického nebo jiného práva nad míru přiměřenou

poměrům. Přímým dotčením sousedních nemovitostí bude i jejich dotčení zvýšenou intenzitou dopravy v místě stavby vzhledem k jejímu účelu. Podmínkou účastenství přitom není, aby bylo námitkám vyhověno, ale postačuje pouhá možnost dotčení práva. Stavební úřady jsou povinny zkoumat, zda jsou tvrzeny skutečnosti, jež zakládají účastenství dané osoby v řízení, a shledají-li, že tomu tak je, musí věcně tyto námitky projednat (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, čj. 1 As 80/2008-68, č. 1787/2009 Sb. NSS). Tento výklad je tak založen na ústavně konformní interpretaci obecných právních pojmů obsažených v § 85 odst. 2 stavebního zákona z roku 2006.“

47. Městský soud v Praze konstatuje, že stavební úřad nepochybil, pokud vlastníky uvedených pozemků, včetně pozemku parc. č. X vyrozuměl o probíhajícím řízení a následně vydaném územním rozhodnutí, jako účastníky řízení, neboť podmínky § 85 odst. 2 písm. b) nepochybně splňují. Vlastníci pozemku parc. č. X ležící „přes ulici“ v případě umísťované stavby – půdní nástavby – mohou být přímo dotčeni zejména stíněním, ale i hlukem a prachem a pravděpodobně též zvýšenou intenzitou dopravy .
48. Pokud se v důsledku toho jednalo o řízení s velkým počtem účastníků ve smyslu § 144 odst. 1 správního řádu, stavební úřad nepochybil, když účastníkům řízení doručoval veřejnou vyhláškou podle § 25 správního řádu.
49. Jak se dále podává z obsahu správního spisu, žalobce podáním došlým stavebnímu úřadu 5. 6. 2017 uplatnil námitky ve stavebním řízení, v nichž mimo jiné namítl, že územní rozhodnutí bylo doručováno veřejnou vyhláškou v rozporu se stavebním zákonem, neboť vlastníky sousedních nemovitostí jsou pouze tři osoby.
50. Prvé žalobní námitce nelze přisvědčit. Postup stavebního úřadu není zatížen namítanou vadou, pro kterou by vydané stavební povolení a na ně navazující rozhodnutí žalovaného bylo možno označit za nezákonné.
51. Jak se podává z rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 29. 8. 2017 – stavebního povolení, stavební úřad se námitkou nesprávně určeného okruhu účastníků řízení zabýval a to tak, že uvedl, že stanovení okruhu účastníků územního řízení a způsob, jakým jsou jim doručovány písemnosti, nejsou předmětem stavebního řízení.
52. Této argumentaci nezbyvá než přisvědčit. I v řízení o umístění stavby platí zásada „*vigilantibus iura scripta sunt.*“ Městský soud v projednávané věci přihlédl k závěrům vysloveným Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 20. 12. 2012, č. j. 8 Ao 9/2011 – 64 (byť se týká změny územního plánu obce), v němž navrhovatel k otázce zveřejnění písemností obce veřejnou vyhláškou namítl, že pokud zákon nestanoví povinnost sledovat úřední desku, neměl by být občan sankcionován za to, že úřední desku nesledoval a nepodal námitku v určitém řízení. Nejvyšší správní soud k tomu uvedl: „(..)již Ústavní soud v usnesení sp. zn. II. ÚS 1749/08 vyslovil, že „[c]o do podstaty stejně jsou však základní práva a svobody jednoho každého za určitých okolností omezována tím, jak s nimi či jinými základními právy a svobodami sám nakládá. Tak například zřízení zástavního práva nepochybně omezuje do té doby neomezené majetkové právo vlastnit věc, přestože nebo právě proto, že se jedná o výkon základního práva podle čl. 11 Listiny, a cum grano salis (s malou výhradou) založením rodiny (ať už faktickým nebo dokonce i formálním úkonem) je omezována takto do té doby neomezená osobní svoboda a další základní práva. Jinými slovy výkon či uplatňování vlastních práv a svobod s sebou vždy přináší určitá rizika, resp. následky, jejichž vznik není přičitatelný nikomu jinému, a tedy nepředstavují újmu podle čl. 3 odst. 3 Listiny.“ [108] Právě takový je i případ, který uvádí navrhovatel. Tím, že jednotlivec zvolí svobodu úřední desku nesledovat jako

svobodu vyplývající z čl. 2 odst. 2 Listiny, nedozví se o možnosti podávání připomínek. To je však pouze důsledkem toho, jakým způsobem se rozhodl svou svobodu uplatňovat. Ve vztahu ke svobodě sledovat či nesledovat úřední desku rovněž platí zásada vigilantibus iura scripta sunt (práva náleží bdělým). Jednotlivci tedy náleží svoboda budovat své právní a sociální postavení, na druhé straně musí být ochotný tohoto postavení vlastním přičiněním dosáhnout a využít možností, které mu právní řád nabízí. Ani tato námitka navrhovatele tedy nebyla důvodná.“

53. Ohledně prvé žalobní námitky městský soud konstatuje, že práva žalobce dotčena nebyla. Stavební úřad v územním řízení stanovil účastníky řízení v souladu s § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, v souladu s § 144 odst. 1 ve spojení s § 25 správního řádu doručil rozhodnutí veřejnou vyhláškou. Pokud se žalobce s obsahem vydaného rozhodnutí o umístění stavby včas neseznámil, musí být tato skutečnost kladena k tíži jemu, nikoli stavebnímu úřadu. Námitku nesprávně určeného okruhu účastníků řízení stavební úřad neopomenul vypořádat, avšak věcně se jí nezabýval s tím, že přezkum okruhu účastníků řízení o umístění stavby nespadá do rozhodnutí o stavebním povolení.
54. Nad rámec uvedeného Městský soud v Praze konstatuje, že podle odůvodnění napadeného rozhodnutí, bylo územní rozhodnutí podrobeno přezkumu podle § 92 věty druhé a násl. správního řádu a to v důsledku opožděného odvolání podaného žalobcem proti územnímu rozhodnutí. O této skutečnosti se žalobce v podané žalobě nezmiňuje. Lze však obecně konstatovat, že pokud žalobce podal proti rozhodnutí o umístění stavby odvolání, které bylo odmítnuto pro opožděnost a žalobce je současně přesvědčen, že rozhodnutí mu nebylo řádně doručeno, neboť doručování vyhláškou bylo v rozporu se zákonem, účinnou procesní obranou bylo podání správní žaloby, proti rozhodnutí o zamítnutí podaného odvolání. Pouze v tomto řízení by byl možný přezkum zákonnosti zvoleného způsobu doručování ze strany stavebního úřadu.
55. **Ke druhé žalobní námitce - rozpor napadeného rozhodnutí s § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.** je třeba uvést, že dle tohoto zákonného ustanovení, *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem roto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění.*
56. Žalobce napadenému rozhodnutí a jemu předcházejícímu stavebnímu povolení vytýká, že odstupová vzdálenost domů mající přímý vliv na proslunění, je součástí projektové dokumentace, proti níž lze vznášet námitky ve stavebním řízení.
57. Podle § 79 odst. 1 stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2016, *rozhodnutí o umístění stavby vymezuje stavební pozemek, umísťuje navrhovanou stavbu, stanoví její druh a účel, podmínky pro její umístění, pro zpracování projektové dokumentace pro vydání stavebního povolení, pro ohlášení stavby a pro napojení na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu.*
58. Podle § 115 odst. 1 stavebního zákona ve znění účinném do 31. 12. 2017, *ve stavebním povolení stavební úřad stanoví podmínky pro provedení stavby, a pokud je to třeba, i pro její užívání. Podmínkami zabezpečí ochranu veřejných zájmů a stanoví zejména návaznost na jiné podmiňující stavby a zařízení, dodržení obecných požadavků na výstavbu, včetně požadavků na bezbariérové užívání stavby, popřípadě technických norem. Podle potřeby stanoví, které fáze výstavby mu stavebník oznámí za účelem provedení kontrolních prohlídek stavby; může též stanovit, že stavbu lze užívat jen na základě kolaudačního souhlasu.*

59. Podle § 114 odst. 1 věta první a odst. 2 stavebního zákona,

Účastník řízení může uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě.

K námitkám účastníků řízení, které byly nebo mohly být uplatněny při územním řízení, při pořizování regulačního plánu nebo při vydání územního opatření o stavební uzávěře anebo územního opatření o asanaci území, se nepřihlíží.

60. Z citovaného zákonného ustanovení se podává, že předmět územního řízení se liší od předmětu řízení stavebního, přičemž v rovině procesní je tato zásada zhmotněna zavedením zákazu uplatňovat ve stavebním řízení námitky, které byly nebo mohly být uplatněny v územním řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2017, č. j. 10 As 91/2017 – 40.)
61. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 9. 2012, č. j. 1 As 107/2012-139, „stavebnímu úřadu v rámci řízení o povolení stavby nepřísluší posuzovat soulad stavby s územně plánovací dokumentací, neboť tato otázka již byla posouzena v řízení o umístění stavby a soulad záměru s územně plánovací dokumentací konstatován vydáním územního rozhodnutí. Pokud není stavební úřad oprávněn v rámci stavebního řízení posuzovat soulad stavby s územně plánovací dokumentací, jež byla podkladem pro vydání územního rozhodnutí, tím spíše mu nemůže příslušet posuzování souladu stavby s územně plánovací dokumentací, která nabyla účinnosti až po vydání rozhodnutí o umístění stavby. Zásada, dle které přísluší stavebnímu úřadu v rámci jednotlivých fází celého procesu probíhajícího podle stavebního zákona (od územního plánování přes územní řízení, stavební řízení po kolaudační řízení) posuzovat právě ty otázky, které do této fáze patří (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 As 79/2008-128, č. 1815/2009 Sb. NSS), a nikoli otázky či námitky, které náleží do fáze jiné (předchozí), nemůže být prolomena skutečností, že po ukončení určité fáze procesu vydáním pravomocného rozhodnutí dojde ke změně podstatné okolnosti, která byla podkladem pro vydání tohoto rozhodnutí.“
62. V citovaném rozhodnutí Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek ze dne 28. 7. 2010, č. j. 5 As 77/2009-107. Nejvyšší správní soud zde vyslovil, že „v územním řízení stavební úřad posuzuje, zda je dokumentace záměru v souladu s územně plánovací dokumentací (územním plánem), a vydáním územního rozhodnutí tento soulad konstatuje. Shledá-li stavební úřad rozpor s územně plánovací dokumentací, žádost o vydání rozhodnutí o umístění stavby zamítne. Pokud se účastník řízení domnívá, že plánovaná stavba v souladu s územním plánem není, je oprávněn brojit proti územnímu rozhodnutí prostřednictvím opravných prostředků ve správním řízení, případně následně v řízení před správními soudy. Tutéž námitku však již účastník nemůže ve smyslu § 114 odst. 2 stavebního zákona [z roku 2006] účinně uplatnit v řízení stavebním. Stavební úřad k takto vznesené námitce nebude přihlížet.“
63. Žalobce namítá, že pokud otázky proslunění (ač jsou součástí projektové dokumentace), by neměly být ve stavebním řízení řešeny, jeví se nelogické, proč byla vůbec do stavebního řízení doplňována další studie týkající se proslunění a proč byl žalobce s tímto doplněním vůbec seznamován ve stavebním povolení.
64. Z obsahu správního spisu městský soud ověřil, že vliv stínění návrhu na stávající pobytové místnosti okolních staveb byl přezkoumán v rámci rozhodnutí o umístění stavby

z hlediska § 12 vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby. Stavební úřad v rozhodnutí konstatuje, že vliv stínění návrhu na stávající pobytové místnosti okolních staveb je posouzen podle činitele denní osvětlenosti v rovině zasklení oken a normových hodnot proslunění. Výsledky posouzení denního osvětlení a proslunění dokládají, že oproti výchozímu stavu nedochází ke zhoršení hodnot oslunění a osvětlení, požadavky vyhlášky jsou splněny podle studie denního osvětlení, proslunění, zpracovatel Ing. L. K.

65. V rozhodnutí o povolení stavby ze dne 29. 8. 2017, stavební úřad správně konstatuje, že k námitkám týkajícím se nedostatečných odstupových vzdáleností dvorních fasád domů č. p. X a č. p. X v katastrálním území X, zhoršení osvětlenosti a proslunění bytů v nižších podlažích domu č. p. X a pozemků číslo parcelní X a číslo parcelní X, vše v katastrálním území X se nepřihlíží, neboť mohly být uplatněny v územním řízení. K tomu stavební úřad uvedl, že z výsledku posouzení vyplývá, že při srovnání výchozího a navrhovaného stavu nedojde ke změně hodnot činitele denní osvětlenosti ani ke změnám hodnot proslunění, které by byly v rozporu s platnými předpisy.
66. Z obsahu správního spisu se dále podává, že jako podklad dokumentace pro územní řízení byla zpracována studie denního osvětlení, proslunění. Kontrolní body ve studii byly zvoleny na dvorní fasádě domu č. p. X v T. ulici, kde je vliv navržené nástavby nejvýraznější reakcí, na uplatněnou námitku žalobce ve stavebním řízení byla citovaná studie rozšířena o posouzení kontrolních bodů na dvorní fasádě domu č. p. X v úrovni přízemí, rozšířená studie byla součástí doplnění.
67. Z uvedeného vyplývá, že stavební úřad neopomněl vypořádat námitky uplatněné žalobcem v řízení o vydání stavebního povolení, pokud by tak totiž neučinil, vystavoval by se nebezpečí, že rozhodnutí – stavební povolení – zatíží vadou nepřezkoumatelnosti.
68. Jelikož však otázka osvětlenosti a proslunění bytů je otázkou řešenou v řízení o umístění stavby, stavební úřad nepochybil, pokud se námitkami žalobce nezabýval věcně. Správný je rovněž závěr napadeného rozhodnutí, které konstatuje, že: *„v územním řízení se řeší především vzdálenost stavby od staveb sousedních, od hranic pozemků, maximální výška a tvar stavby, základní údaje o její kapacitě, napojení na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu. Ochrana práv a právem chráněných zájmů vztahujících se k nemovitostem. S ohledem na tento účel řízení z námitek, které měly být v územním řízení vyřešeny a jsou uplatňovány v odvolání do rozhodnutí o stavebním povolení, patří námitky: odstupová vzdálenost domů, požadavky na denní osvětlení a proslunění bytů. Dle výše citovaného § 114 odst. 1 a 2 stavebního zákona se k námitkám, které mohly být uplatněny při územním řízení, nepřihlíží.“*
69. Stejný závěr se týká rovně námitky rozporu územního rozhodnutí s platnými pražskými předpisy. I tato námitka totiž měla být uplatněna v řízení o umístění stavby, stejně jako namítaný zásah do krajinného rázu.
70. S argumentací žalovaného se městský soud ztotožnil a rovně druhou žalobní námitku posoudil jako nedůvodnou.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

71. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného, kterým bylo odvolání žalobce zamítnuto, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobcem nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.
72. Výrok o nákladech řízení mají oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce v řízení úspěšný nebyl, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřisluší. Žalovanému, který měl v řízení plný úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha, 5. květen 2021

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu